

SVENSK MUSIKTIDNING



Nr 9.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.
Stockholm den 5 Maj 1905.

Expedition: Kammakaregatan 6.
Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petrad.

25:e Årg.

Bruno Aspelin.

Det är nära två år — det var i maj 1903 — sedan den finske vissångaren Bruno Aspelin första gången lät höra sig här i Vetenskapsakademien, der han nu nyligen, på genomresa till hemlandet under ett besök hos en här gift syster, gifvit en »vis-afton». — Man har kallat hr. Aspelin för »den finske Scholander», och likhet finnes i mer än ett hänseende mellan den svenske och finske sångaren. Som bekant, är det Sven Scholander, som eger förtjensten att ha återupplifvat visa och sång till luta, särskildt Bellmanssången och den utländska »chanson'en». Till yrket egentligen ornamentsbildhuggare, idkade han först sången som amatör och gjorde sig som sådan mycket omtyckt i familjekretsar. Hans första offentliga uppträdande var på en välgörarehetskonsert för fjorton år sedan. Likaså med Bruno Aspelin. Dennes egentliga kall är arkitektens, och som amatör har han gripit till lutan och sjungit visor samt förmått att offentligt träda fram på konsertstraden å en för välgörande ändamål anordnad musiktillställning. Måhända har Scholander i hans konst tjänat honom till mönster, likasom i Sverige fru Anna Pettersson-Norrie och senast Knut Nyblom trädt i dennes fotspår som konsertsångare på samma fält. Skulle vi anställa en jämförelse mellan de manliga svenska vis- och Bellmanssångarne och den finske, så finna vi honom ha en mera klangfull och sympatisk stämma än Scholander men mera vek än Nyblom. Scholander står dock ännu främst i »Geist und Gemüth». Hvad behandlingen af lutan beträffar torde hr Aspelin ej stå honom efter.

Herr Aspelins nu gifna konsert hade tre afdelningar: Visor och ballader, Bellmanssånger samt Visor och sånger från Södern. Soarén inleddes med en vackert sjungen vaggvisa till ord af Topelius, hvarpå följde »Narrens sång» ur skådespelet »Kristian II» af Ad. Paul. Sedan förekommo i denna afdelning folkvisan »Staffan var en stalle-dräng» (från Nyland), en finsk sång skildrande en bondes klagande hemlängtan till skogarna, der göken gal samt kantele och balalaika ljuda; vidare »Fågeln» af F. Raa (ord af Wecksell), Frödings drastiska dikt »Fridlös» med karakteristisk musik af Charles Kjerulf, den danske tonsättaren och musikkritikern; till slut i afdelningen Svenska bordvisor: »Lycklig den» och »Ödet» samt »Björndansen» af A. M. Lenngren. — Andra afdelningens Bellmanssånger utgjordes af

de välbekanta »Phoebus förnyar», »Upp Amaryllis», »Aldrig en Iris», »Vår Ulla låg i sängen och sof» samt »Katarina kyrkogård och korporal Bomans graf», alla till sång och mimik mycket uttrycksfullt föredragna!

Soaréns sista afdelning med de lifliga sydländska sångerna intresserade kanske mest; sångaren hade också sjelf i södern satt sig in i deras karaktär. Den första af dessa var spansk, skildrande hur en apelsinförsäljare på torget bjuder ut sin vara och emellanåt beder till madonnan. Efter en allvarigare italiensk sång följde ett par speciellt Neapolitanska. I den första framställes en signorina, som försöker förmå en kallsinnig signor att stanna hos henne; den senare, en tarantella med hvissling och sång återgafs med ett stormande lutackompagnement särdeles medryckande. Bifall och inropningar under och efter soarén framkallade äfven extranummer.

Bruno Aspelin är född i Helsingfors den 11 april 1870. Efter att ha tagit studentexamen studerade han vid Polyteknikum för att bli arkitekt. Sedan begaf han sig till Paris för att studera teckning och modelleringskonst och vidare i samma syfte till Italien. Han har på senare år haft sitt hemvist i Helsingfors.

Redan som skolgosse fick han tag i en gitarr, och som sångare blef han sedermera ledamot af den bekanta studentkören M. M. Han blef på anmodan i tillfälle att första gången sjunga offentligt i Helsingfors på en konsert till förmån för folkbildningsarbetet i Finland, som genom den politiska regimen beröfvats understöd. Han har sedan då och då konserterat icke blott i sitt hemland utan äfven i Köpenhamn, i Kristiania och Stockholm etc. Den bekante sångprofessorn Leopold Rosenfeld i Köpenhamn ytt-



Bruno Aspelin.

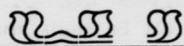
rar om honom, att han i hög grad besitter »sångargåfvan», om än rösten icke är märklig. Hr. Aspelin sjunger förträffligt, säger han, och man kan ej blifva oberörd af hans sång. Likaledes berömmar han sångarens frasering och slagfärdiga mimik. Ch. Kjerulf framhåller hans förmåga att gå helt upp i sången och skapa musikalisk stämning.

Den norske författaren Wilhelm Krag vistades samtidigt med Bruno Aspelin utrikes. Då denne skulle konserter i Kristiania, skref han om honom i Verdens Gang:

»När jag hör det namnet nämnas, dyker det upp en rad brokiga och muntra minnen från Florens och Rom, från Köpenhamn och Paris — det är fest och glädje och vin på bordet och det klingar sång till lutans toner — än är det en mild och tungsint finsk folkvisa, än en vild spansk serenad.

Våra aftnar på hans atelie vid Boulevard Arago glömmar jag aldrig. Jag har hört många vissångare, som voro mästare i denna »lilla konst», men aldrig har någon betagit mig så starkt som min finske vän dessa aftnar, då vi två antingen sutto allena eller hade samlat omkring oss en krets konstnärer från alla världens kanter — Om han hade en stor och klangfull stämma, om hans föredrag var korrekt och allt sän't der, det visste vi inte — det finga vi inte tid till att tänka öfver, ty denna sång betog våra själar.

Sedan den tiden har Aspelin lärt många underliga visor och nu senast har han gjort försöket att till konsertsalen öfverflytta den stämning, som hans sång väckte i ateliern. I Köpenhamn, der han först pröfvade sin förmåga, vann han på ett par aftnar hundratals vänner; och när han nu ämnar sjunga i Kristiania, är jag säker på, att han också här skall lägga hjärtan för sina fötter — minnesångare som han är.»



Om sångkonst och den utbildade röstens vård.

Huru väl utbildad en röst än må vara, fordras likväl mycken omsorg för att bevara den och fullständigt hålla den vid makt. Undantag finnas från hvarje regel, och beundransvärdt rikt begåfvade sångare hafva funnits, hvilka bevarat sina röstmedel i nästan oförminskad kraft och skönhet under förhållanden, som man kunnat vänta böra helt och hållet förstöra dem. Dylika privilegierade organismer kunna emellertid icke rätt lämpligt tagas till föredömen af andra af det vanligare slaget. Krukans öde i fabeln borde vara en varning för alla, hvilka tro sig ostraffadt kunna taga sig samma friheter som snillet. I första rummet är

ständig öfning lika nödvändig för sångarens struphufvudmuskler som för violinistens fingrar, om de skola hållas mjuka och smidiga och fullständigt beroende af hans vilja; öfningarna böra vara korta men företagas ofta, och sångarens valspråk i detta hänseende bör vara »Nulla dies sine cantu» — ingen dag utan sång». Sådana korta öfningar i »sånggymnastik» äro i synnerhet nödvändiga såsom omedelbar förberedelse för stora röststrängningar. Flera stora sångare plåga hålla sig vid röst genom att ofta gnola och vid lämpliga tillfällen öfva sig i drillar och löpningar å gorge déployée dagen före ett deras uppträdande, som skall ställa stora fordringar på deras röstmedel. Gnolande, som i förbigående sagdt, är fonation med slutet mun, öfvar struphufvudmusklerna, medan man genom att riktigt »sjunga ut» håller alla delarne spänstiga och viljan underdåniga. Naturligtvis är det icke rådligt att anställa sångöfningar i någon större skala, då konstnären sedermera samma dag skall uppträda inför allmänheten.

Man behöfver väl knappt säga, att rösten icke får missbrukas hvarken genom att forceras utöfver sitt naturliga omfång eller genom att våldsamt ansträngas. Om strängarne på en violin spännas allt för hårdt, skola de springa, och om rösten anstränges utöfver gränserna för dess förmåga, kunna röstorganen tillskyndas svår fysisk skada. Förlust af stämbandets spänstighet till följd af deras allt för starka spänning, bristning af muskel- eller ligamentfibrer eller till och med af ett blodkärl i strupen, förlamning af en eller flera af struphufvudmusklerna äro några af de sätt, på hvilka naturen stundom hämnas en allt för våldsam behandling af hennes fina mekanism. Bristning af luftstrupen med ty åtföljande ansvallning af halsen har stundom varit följden af allt för långvarigt skrikande och ropande hos kommenderande underofficerare och tjutande dervischer.

Vissa sångsätt, som ur artistisk synpunkt äro riktiga nog, om de användas på sitt rätta ställe, äro emellertid högeligen påkostande för rösten. Jag vill särskildt framhålla *staccato* och *tremolo*, af hvilka det förra med tiden förstör den vackraste röst, om detta sångsätt allt för ofta eller för mycket användes, enär de korta tonstötarna fordra en så snabb följd af fina muskelrörelser, hvilka lika hastigt afbrytas som förnyas, att trötthet lätt inträder. Detta sångsätt kan jemföras med läsning i en jernvägsvagn, något som alla ögonlärare enhälligt ogilla på grund af den ansträngning, för hvilken ögats ackommodationsmuskler utsätts, då afståndet för det tydliga seendet oupphörligt växlar, enär den punkt, som ögat betraktar till följd af vagnens skakning ständigt växlar plats. *Tremolo* skadar på annat sätt, alldenstund det lätt framkallar en ful vana hos sångaren. Rösten kan lika väl

som händerna skälfva af rörelse, och konsten bör naturligtvis återgifva denna så väl som hvarje annan naturlig yttring af lidelse, men en ständig dallring af rösten är lika obehaglig som drinkarens darrande fingrar.

En punkt af yttersta vikt för röstens bevarande är att aldrig sjunga, då man känner, att röstinstrumentet icke befinner sig i full kraft och verksamhetsförmåga. Af hvilken orsak detta än må komma sig, om af »förkylning», störd matsmältning, trötthet eller om det endast är en rent subjektiv förminskelse af att icke vara »vid röst», så bör sångaren på intet vilkor försöka uppträda offentligt. Genom att iakttaga denna gyllene regel har en nutidens största sångare — visserligen på bekostnad af sin popularitet — bevarat sin präktiga röst oskadad vid en ålder, då de flesta tenorer upphört att slå sina drillar. Rösten skulle aldrig användas i byggnader med dåliga akustiska förhållanden; och allt sjungande i fria luften, huru idylliskt och poetiskt det än må vara i bättre gynnade klimat, borde aldrig komma i fråga i vårt kalla och fuktiga luftstreck. En sångare, som lefver för sin konst, skall naturligtvis aldrig besvära sitt dyrbara instrument med skrikande och höga rop.

Äfven måste vi varna fruntimmer, som äro utrustade med ett känsligt och lätttrördt lynne, för att gråta häftigt och länge, enär dylikt verkar lika beslöjande på rösten som på ögonen.*

* * *

Det må i sammanhang härmed anföras hvad den berömda sångläraren Garcia yttrar angående *sångöfningar*. I sin nyligen, med anledning af hans 100-års-jubileum omnämnda sångskola, »Fraite' complet de l'art du chant», yttrar han sig derom sålunda;

Friskhet och böjlighet äro röstens dyrbaraste men äfven bräckligaste egenskaper. Den röst, som förlorar dem, återfår dem aldrig och dess timbre är och förblir spräckt.

I början böra eleverna icke öfverlemnna sig åt sina öfningar mer än 5 minuter i sender, men sålunda afmätta kunna de, efter långa uppehåll, hvarje dag fyra à fem gånger repeteras. Sedermera kan lektionstiden ökad med 5 minuter hvarje gång, utsträckas till en half timma, utöfver hvilken gräns man ej bör utsträcka den. Efter 5 à 6 månader kan man öka antalet af öfningshalftimmar ända till 4, men bör akta sig att gå derutöfver, och framför allt iakttaga det förnämsta vilkoret, att de skola vara åtskilda medelst långa mellanstunder af hvila.

Beträffande kroppens ställning gifver han inga vidlöftiga regler; upprepar blott de gamla berömda sånglärares, Tosi's och Mancini's lära i att hvarje

*) Ur M. Mackenzies »Röstorganens vård». Öfvers. af dr G. Setterblad.

sångare bör hålla sin mun så, som han vanligen gör när han ler naturligt, d. v. s. på det sätt, att öfre tandraden är *perpendiculairement et médiocrement* skild ifrån den nedre. Om kroppens ställning säger han: Håll kroppen rak, otvungen, skild från allt stöd, *d'aplomb sur les deux jambes*. Armarna måste hållas något bakåt, »afin de ne pas gêner le jeu de la poitrine.»

* * *

Skulle vi vilja, såsom ett illustrerande tillägg till ofvanstående framhålla ett sångarideal, så kan man taga till exempel den store konstnären Giovanni Rubini (1795—1854), om hvilken Isidor Dannström talar i sina »Minnesanteckningar».

Rubini — säger D. — egde af naturen en ovanligt skön metallisk stämma, med sydländsk timbre och af stort omfång. Hans teknik var lika förvånande som hans förmåga att konstnärligt behandla rösten. Denne sångare var ej allenast mäktig att låta ett haf af väldiga härliga toner strömma ur bröstet för att nästa stund dö bort i ett tjugande mezza di voce; han utförde dessutom med förvånande lätthet och renhet de mest halsbrytande saker. Grupper, kedjedrillar, kromatiska skalor o. s. v., allt snart sagdt lektes fram af denna märkvärdiga strupe. Mest beundransvärdt af allt var dock hans, äfven för ett fint öra, omärkliga öfvergångar från det ena registret till det andra, t. ex. från bröst till falssett, från falssett till hufvudröst o. s. v., en förmåga, som tydligtvis endast kan uppnås genom sångarens trägna iakttagelse på sig sjelf och äfven på andra, i förening med de mest ihärdiga och väl dirigerade studier. Genom sitt herravälde öfver sångorganet var Rubini ej allenast mäktig dessa af texten påkallade skiftningar i röstens olika klangfärger, utan äfven att särskildt i sina solopartier inlägga de mest superfina och öfverraskande nyanser.

Våra nutida sångare, hvilka med hänsyn till de af Wagner framkallade storartade orkestrala verkningsmedlen nästan uteslutande i sin sång lägga an på det voluminösa, deklamatoriska uttrycket och betrakta stämmans tekniska utbildning, dess volubilitet, som en bisak, om de egt tillfälle att höra och studera Rubini, denne högt uppburna representant af den gamla italienska skolan, skulle säkerligen, äfven de, skänkt honom sin varma och uppriktiga hyllning.

Konsertrevy.

Här i Stockholm liksom i andra hufvudstäder, speciellt de tyska, ha konsert- och musiktillställningar på senare år tilltagit i, man kan väl säga, oroväckande grad. Oroligt måtte det kännas för konsertgifvarne, som i den stora

konkurrensen kunna befara ekonomisk förlust i stället för vinst af sina med stort besvär arrangerade konserter, och hvad musikanmämlare beträffar lemnas de ingen ro; ja, då två eller flere konserter och dessutom kanske operaföreställning, som bör beviljas, inträffa på samma dag, så kunna de blifva jagade från den ena tillställningen till den andra. Beträffande sjelfva musikanmämlingarne hafva dessa, emot hvad förut var fallet, tilltagit i utförlighet och omfång, synnerligast i de större dagliga tidningarne. Referenten i en sådan eger också nästan obegränsadt utrymme till sin disposition för detaljeradt bedömande af förekommande prestationer. Denna fördel saknar dock anmämlaren i en vecko- eller halfmånadstidning af mindre omfång, hvari sålunda anmälning af flere musiktillställningar på en gång måste ske och denna koncentreras till ett omfång, som utesluter en mera detaljerad framställning.

Då Sv. Musiktidning för 25 år sedan började utgifvas, hade musikanmämlingarne i tidningarne vanligen icke samma omfång som nu, och musiktillställningarne voro ej heller så många. Redogörelse från »scenen och konsertsalen» förekom icke i hvarje Sv. Musiktidnings nummer liksom icke heller den kontinuerliga förteckning öfver operaföreställningar och konserter, hvilken af nuvarande Red. af Sv. Musiktidning under en tid af tjugu år i den införts, i tanke att en sådan kunde vara af vikt för vår konsthistoria. Af mera betydelse i en sådan facktidning torde ock vara redogörelsen för hvad, som utföres på operan, operettsenen och i konsertsalen än kritiken öfver utförandet, hvarmed dagspressen utförligare kan sysselsätta sig. Till någon del måste dock naturligtvis, i mån af tillgång på utrymme, en musiktidning äfven taga detta i betraktande.

Efter dessa förutskickade anmärkningar gå vi nu att lemna en månadsrevy från konsertsalens område af hvad som hittills till omnämnande måst uppskjutas.

Af de förut i den vanliga redogörelsen — »Från scenen och konsertsalen» — omnämnda konserter, hvilkas program nu skall meddelas i kronologisk ordning ha vi att börja med Sinding-konserten i slutet af februari. Denna följde, som man vet, på Konsertföreningens af den norske komponisten delvis dirigerade konsert, som upptog hans stora D-moll-symfoni och Suite för violin och piano. Vid hans egen konsert hade han icke tillfälle att sjelf medverka, men blef dock äfven nu föremål för publikens varma hyllning. Konserten i fråga inleddes med en ny Stråkkvartett (A-moll), mera djuptänkt och polyfon än lättfattlig och anslående, emellertid väl utförd af Aulinska kvartetten, som jemte hr. Stenhammar utförde 3:e numret, den verkligt musikaliskt inspirerade, intressanta och välbekanta Pianokvintetten (E-moll). Öfriga

nummer upptogs 8 sånger: »Maria Gna-demutter», »Höst paa Heien», »Mainat», »Ein Weib» samt »Fyrestøv» (ur »Symra»), »Heim», »Ljos» och »Jeg baerer den Hat, som jeg vil». För utförande af dessa sånger hade tonsättaren fått biträde af sin landsmaninna fru Sigrid Wolf-Schöller, bosatt i Köpenhamn. Den hos oss välkända, vid K. operan här en tid verkande sångerskan, visade sig vid föredragande af dessa sånger fortfarande i besittning af stor och klangfull mezzosopran och utförde dem förträffligt. Sinding's framstående förmåga som sångkomponist är här väl känd. Fru Schöller vann rikt bifall af den fullsatta salongen.

Vi öfvergå nu, i sammanhang med det föregående, till fru Schöllers egen konsert några dagar senare. Vid denna medverkade hr. Vilh. Stenhammar dels som solist med tre »Skovstykke» för piano af Lange-Müller, dels och hufvudsakligen som ackompagnatör. Programmet upptogs af sånger följande: Chr. Sinding: »Rav», »Mainat»; H. Kjerulf: »Just som jeg favned dit liv», »Og vil du være Vennen min?»; E. Grieg: »Möte», »Blåbærli», »Elsk»; »Killingdans» (ur »Haugtussa»); E. Sjögren: »I Seraljens lustgård», »Sommarens sista ros», »Falks sång» samt af W. Stenhammar: »Kom vänner», »Du hade mig kär», »Dottern sade till sin gamla moder». Konserten var ej mycket talrikt besökt, men bifallet rikt och hjärtligt.

Dagen efter Sinding-konserten konserterades i Musik. akademien's orgelsal af fru Ebba Nilson, sångerska, hvars konserterande under förra sommaren vid vår östra och Tysklands norra kust i förening med fr. Märtha Ohlson vi förut omnämnt. Fru Nilson är begåfvad med rätt stor och god röst samt vann åhörarnes lifliga bifall för sin sång. Börjande med Cavatina ur »Figaros bröllop», utförde hon vidare af Schumann: »An den Sonnenschein», »Waldesgespräch»; Grieg: »Med en vandilje», »Modersorg», »Ein Traum»; Leroux: »Le Nil» (med obligat violin); E. G. Geijer: »Vallgossens visa»; A. Söderman: »Träet»; J. A. Josephson: »Längtan från hafvet» och »Sotargossen» af A. F. Lindblad. Violinisten Henry Bonnevie biträdde med violinnummer af Grieg: Sonat, G-moll; Thomé: Andante religioso; Wieniawski: Mazurka. Ackompagnemanget och pianopartiet sköttes på bästa sätt af fröken Märtha Ohlson.

Fru Maikki Järnefelt hade en talrik och animerad publik på sina konserter i början af mars, af hvilka den sista betecknades »stor populär». Fru Järnefelts präktiga röst och stora sångtalang har förut, som bekant, gjort sig känd här både från scenen och konsertsalen, der romansen också en och annan gång får en väl kraftig dramatisk accent. Sångerskan biträdde äfven nu af sin man Armas Järnefelt, hvars utmärkta förmåga som ackompagnatör

ånyo gjorde sig bemärkt. Programmet på första konserten upptog: R. Schumann: »Die alte bösen Lieder»; Beethoven: »Wonne der Wehmuth»; Fr. Schubert: »Frühlingsglaube»; R. Wagner: Fünf Gedichte (»Der Engel», »Stehe still», »Im Treibhaus», »Schmerzen», »Träume»); H. Wolf: »Morgenstimmung», »Das verlassene Mägdelein», »In dem Schatten meiner Locken»; A. Mendelssohn: Aus dem Hohenlied; Hans Herrman: Das Mutterherz; E. Sjögren: »Ich möchte schweben»; V. Peterson-Berger: »Till Majdag»; Ch. Kjerulf: »Alle Klokke»; E. Grieg: »Borte»; L. Rosenfeld: »Herre, tänd dine Stjerner». — Andra konsertens program var följande: Fr. Schubert: »Der Atlas», »Die Krähe», »Der Tod und das Mädchen»; R. Schumann: »Der arme Peter»; Berlioz: »L'ile inconnue»; Tiersot: »Le moi Maj»; R. Franz: »Mutter, o sing mich zur Ruh», »Und die Rosen die sprangen», »Die Liebe hat gelogen»; Ott: »Leichte Wahl» (tysk folkvisa); Liszt: »Die drei Zigeuner»; R. Strauss: »Heimliche Aufforderung»; Melartin: »Från andra sidan Styx» (tillegnad fru Järnefelt); Sibelius: »Harpolekaren och hans son»; Merikanto: Vaggvisa (finsk); A. Järnefelt: »Einsam schreitend wandl' ich», »Skymning», »En drömmares sång om lifvet.

Mlle Lola Artôt de Padilla sjöng för fylld salong på sina båda konserter i slutet af mars i Vetenskapsakademien hörsal. Om den behagliga sängerskans stora framgång genom sympatisk stämma och ypperligt skolad röst ha vi förut talat. Alla sånger, ej minst de gamla från 1700-talet, framkallade rikaste bifall och extranummer. Mlle Padilla sjöng på första konserten följande: Gluck: »O del mio dolce ardor»; Mozart: Cherubins aria ur »Figaros bröllop»; Thomas: Romance ur »Mignon»; Mozart: Zerlinas aria ur »Don Juan»; Gounod: Vals ur »Romeo och Julia»; Ducondray: Chanson populaire Bretonne; R. Schumann: Volksliedchen; Vidal: Printemps nouveau; Chapi: Carceleras. Extra sjöng hon bl. a. Sjögrens »Det driver en dug» med utmärkt norskt uttal. En skicklig ackompanjatris och pianosolist egde Mlle de Padilla från Norge i fröken Nanne Storm, som af pianosoli bjöd: R. Schumann: In der Nacht; Grieg: Notturmo; Liszt: Waldesrauschen samt Chopin: Andante spianato (op. 22) och Polonaise (Op. 53).

På sin andra konsert sjöng Mlle Padilla först aria af Benedetto Marcello (fr. 1700) och »Se tu m'ami» af Pergolese och vidare: R. Schumann: Ich kann's nicht fassen; Fr. Schubert: »Gretchen am Spinnrade»; Paladiale: Lamento; E. Sjögren: »Dors chère prunelle» och »Der driver en dug»; Menuet d'Exaudet (gammal fransk sång); Godard: »Chanson de Florian» och Vidal: »Printemps nouveau». Fröken Storms pianosoli ut-

gjordes af: Agathe Backer-Gründahl: Mandolinata och Ballade; Chopin: Nocturne (C-moll) och Scherzo (B-moll) samt Barcarolle af Rubinstein.

Herr Carl Lindhe skördade mycket bifall för sitt behagliga och talangfulla violoncellspel på sin konsert den 21 mars, biträdd af violinisten Axel Runnqvist och pianisten fr. Märtha Ohlson. Programmet inleddes med Gustaf Häggs Pianotrio (G-moll), berömligt omnämnd vid utförande af den i Tyskland och Finland, och afslutades med Griegs fängslande sonat (A-moll) för violoncell och piano. Mellan dessa gaf konsertgifvaren följande violoncellnummer: Boccherini: Adagio och Allegro; Jean Blockx: Sérénade och van Goens Scherzo.

En vecka senare gafs i samma lokal en »romansafteon» eller rättare en kompositions-konsert af Sigurd von Koch, hvars program endast upptog hans egna kompositioner. Den unge tonsättaren har förut gjort sig känd genom utgifna sånger. Kompositionerna röja allvarliga studier särdeles af nyare musik, en Sindings, Sjögrens, Hugo Wolffs stil, och saknar ej goda idéer, ehuru föga originella. En något enförmig elegisk stämning genomgick sångerna, af hvilka de i gladare ton voro mest anslående. En god del af tonsättningarna hade karaktär af skärgårdsstämning (br. von K. lär och vara bosatt på en ö i östra skärgården). Konsertgifvaren biträdades af tenorsångaren Oscar Ralf, som sjöng följande sånger: »Sjöröfvarsång» »Decemberkväll», »Smultronsskär» och »Morgonfärdssång» (Ord ur »Oro» af N. Wohlin) samt »Flammande låga på hemlandshärd», »Ingen blomst i verdens lande», »Höstkväll», »Höst i skärgården», »Det är vår»; samt af fr. Sigrid Svärdström, hvars sångnummer utgjordes af: »Lokkende toner», »Alle de voksende skygger», »Du Blomst i dug», »Goddag, du stare», »Marjos vaggvisa», »Göken», »Lärkorna». Fr. S. är syster till operasångerskan Valborg Svärdström och påminner mycket om henne hvad den sympatiska, ehuru svagare, rösten beträffar. Programmet midt upptog tre pianokompositioner: »Vågorna sjunga», »Skymning» och »Skärgårdsfantasi», med god färdighet utförda af komponisten, som under soarén, likasom hans medhjälpare, inhöstade rätt mycket bifall.

Dagen derpå gaf operasångaren Modest Menzinsky sin första konsert här under medverkan af frkn. Ebba Björkbom och Märtha Ohlson (ackomp.) Med sin vackra och stora röst samt konstnärligt föredrag framkallade hr. M. varmt bifall af sina talrika åhörare. Konsertgifvaren sjöng af större sånger Schuberts »Allmacht», äfvensom Siegfrieds smidessång ur Wagners »Siegfried», som afslutade konserten; vidare Tschaiowsky: »Geständniss», »Warum?»; R. Schumann: »Frühlingsfahrt», »Wanderlust» samt intressanta visor i sla-

visk folkton och från Ukrain af Liszenko. Fröken Björkbom sjöng sånger af Järnefelt, Merikanto, Lasson, Sjögren, Peterson-Berger samt Elisabeths helsningssång ur »Tannhäuser» och blef ej heller lottlös på bifall.

Ett par orgelkonserter af tvänne våra förnämsta orgelspelare härstädes ha vi ock att inregistrera, Dir. Alb. Lindströms i Jakobs och dir. Gustaf Häggs i Klara kyrka. Den förra egde rum den 29 mars med biträde af hans dotter, fröken Elisabeth L., och konsertmästare Lars Zetterquist. Konserten inleddes med Ch. M. Witors orgelsymfoni n:o 6 och afslutades med Aug. Södermans »Högtidsmarsch», komp. 1869 till danska kronprinsens och prinsessan Lovisas förmälning; marschen arrang. för orgel af dir. Lindström, som jemte nämnda orgelsaker utförde en »Elegie» (op. 11) af V. Patrik Wretblad och »Preludium och Fuga» (D-dur) af J. S. Bach samt med hr. Zetterquist »Largo» för violin af J. S. Bach (arrang. af Robert Schumann). Hr. Z. spelade dessutom »Adagio» ur H-moll-konserten af Paganini. Fröken Lindström sjöng Aria af Saint-Saëns, »Hemlängtan» af J. A. Josephson och »Aftonstämning» af af H. Alfvén.

Dir. Häggs konsert den 2 april, gafs under medverkan af fr. Ebba Björkbom, violin. Axel Runnqvist och violoncell. Carl Lindhe. Af orgelsoli utförde konsertgifvaren: J. S. Bach: Toccata, Adagio och Fuga (C-dur); César Franck: »Pièce héroïque», G. Hägg: »Pastorale» (komp. 1890), Aug. Söderman: Offertorium ur messa (arr. för orgel af konsertgifvaren) samt som slutnummer Sonat (C-moll) af J. Reubke öfver Davids 94:de psalm. Programmet upptog för öfrigt: S. de Lange: »Ave Maria», för sopran, violoncell och orgel; J. Svendsen: »Andante funebre» för violin, violoncell och orgel; Ch. Gounod: »Repentir» (Parce domine), för sopran, violoncell och orgel samt af violinsoli: J. Rheinberger: »Elegie»; H. Alfvén: Andante patetico ur violinsonat.

Forts.



Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag ha utkommit

För piano, 2 händer:

Wejdling, Henning R. *Jubileums Vals*. Till min 50-årsdag den 25 april 1905. Vördsamt tillegnad Herr Gustaf Elzvik. Pris 1 krona.

På Wilhelm Hansens förlag (Köpenhamn) har utkommit:

för piano, 2 händer:

Wiklund, Adolf, *Fantasistykke*. Op. 3 n:o 1. Tillegn. komponistens lärare, herr Richard Andersson; — Vid Solöfjor-

dem. Op. 3 n:o 2. Tillegn. fru Ida Tegner; — *Melodi*. Op. 3 n:o 3.

för violin och piano:

Wiklund, Adolf: *Sonate*. Op. 5. Till-egn. Mlle Hertha Tegner; — *Andante*. Op. 6.

för manskör:

Sjögren: Emil: *Ein neues Trinklied*. Text af Otto Ernst. Op. 42.

Att först nämna den inhemska för-lagsartikeln är Wejdlings »Jubileums-vals» en rätt ståtlig och välklingande danskomposition med porträtt af den välbekante komponisten och exekutören af dansmusik.

De på W. Hansens förlag utgifna kompositionerna af Ad. Wiklund äro särdeles framstående. Tonsättaren, som i slutet af förra året blef af Musikal. akademien utsedd till Jenny Linds stipendiat, har på senare år gjort sig mycket bemärkt här såsom pianist och komponist, bl. a. af ett »konsertstycke», af honom själf speladt med orkester på en Rich. Anderssons konsertaften med privatelever 1903, och en »Konsertuvertyr» för orkester, utförd af Konsertföreningen förra året. Samtliga ofvannämnda stycken innehålla vacker melodik, kraftig och intressant harmonik; de större äro icke precis så lätta, helst som tonsättaren, liksom Sinding och Sjögren, rör sig med stor ackordfyl-lighet och notskriften är rik på enkla och dubbla försättningstecken. Sonata är anlagd i stor och präktig stil, Andante-duon äfvenså. Af pianostyckena äro »Melodie» och »Vid Solöf-jord» enklast och särdeles behagliga salongsstycken. I Andantet för violin och piano skall väl på sidan 5 i piano-stämman, sjette takten från början, vara ett giss i st. f. g.

Sjögrens »Trinklied» är en större genomkomponerad kör med omfång från F i basen till B i första tenorstäm-man. Denna glada körsång bör vara en god ackvisition för våra större säng-körer. Den finnes utgifven i partitur och stämmor, och i en tysk notis för-bjuder förläggaren mångfaldigande af stämmorna på mekanisk väg eller me-dels afskrift, vid äfventyr af rättsligt åtal enligt lagen af 11 juni 1870 om förläggares eganderätt. Priset på nämnda danska förlagsverk är, som vanligt med sådana, icke utsatt på dem.

Litteratur.

Minnesblad öfver Musiksällskapet Con-cordia i Gefle 1805—1905 af C. M. S. är titeln på ett prydligt häfte om 69 sidor (fr. Gefle-Postens tryckeri), hvil-ket nyligen utkommit. Den 19 april 1805, långfredagen, hade musikama-törer i staden, främst bland dem stads-läkaren assessor And. Laur. Santhesson, till förmån för »Pauvres Honteux» an-ordnat en konsert uti rådhuset med uppförande af »Haydns» vackra Pas-sions-Musique» och sålunda kan stadens

musiksällskap, sedan benämndt Con-cordia, nu fira 100-års-jubileum. Min-nesbladet illustreras med fina porträtt på glanspapper af nämnde Santhesson, samt — i grupp — af Concordias sty-relse 1905, hvilkens medlemmar ut-göras af: fruar Gravilda Björkegren och Amelie Fineman, samt hrr. musik-direktör W. Björkegren (den mång-årige dirigenten), landskamrer C. M. Ström, med lic. G. Fineman, apotekare V. Wickberg och kontorschefen G. Bernström.

Vid Jubileumkonserten i denna må-nad kommer att uppföras Beethovens symfoni n:o 2 och en kantata af en sam-hällsmedlem med musik af dir G. Hägg. Operasångaren John Forsell lär komma att som solist biträda vid kon-serten.

Finsk Musikrevy: Andra aprilhäftet innehåller: »Långfredagsundret» ur »Parsifal» af Rich. Wagner (öfvers. af J. Tegengren) — »Akademiska Musik-sällskapet» 1828—1835 af Otto An-dersson (slut) — Sibelius' musik till »Pelléas och Mélisande» af Er. Furu-hjelm (med notexempel) — »Die Val-küre» på Finska teatern af Ax. von Kothén — »Tuonelas svan» af J. Sibe-lius, utförd i Wien — Bref från Dres-den af A. Ingman — Konsertkritik. Häftet har i slutet ett blad med fina porträtt af Robert Kajanus, Aino Ackté-Renvall (såsom Elsa) och Adolf Wall-nöfer (såsom Lohengrin).

Neue Zeitschrift für Musik. Af denna tidskrift innehåller n:o 16: Dr Alfr. C. Kalischer: Das Original-Manuskript des Beethovenbriefes an Anna Milder-Hauptmann; — Dr A. Neisser: Aus dem Pariser-Musikleben; — n:o 17: Tonsetzer der Gegenwart. VI: Engel-berth Humperdinck, von Dr Georg Mün-zer. Med detta häfte följer ett por-trätt af Humperdinck och en sång af honom med pianoackompanjemang; — N:o 18: Tonsetzer der Gegenwart. VII: Peter Gast, von Lothar Brieger-Was-servogel — Dr M. Bauer: Neue Lie-der. Porträtt af P. Gast och en duett af honom för sopran och bas »Nacht-feier», medföljer. Häftena innehålla för öfrigt som vanligt Bücherschau, Oper und Konsert, Neue Musikalien etc.

Från scenen och konsert-salen.

Kgl. teatern. April 17. Boito: *Mefisto feles*;
19. Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: frk. Svärdröm, gäst).
23. *Symfonikonsert*. Beethoven: 1. Sym-foni N:o 4, B dur; 2. Konsert för piano (hr Stenhammar) och ork.; 3. Scen och aria, »Ah Perfido» (fru Lyk-seth-Scherven); 4. »Leonora»-uvertyr N:o 3, C dur;
24. R. Wagner: *Tannhäuser*;
25. Tschaiowsky: *Jolantha* (Jolantha: frk. Svärdröm, gäst); Leoncavallo:

Pajazzo (Tonio: hr John Husberg, deb);

26. Tschaiowsky: *Eugen Onegin*;

27, 29. Thomas: *Mignon* (Mignon: Mlle Lola Artôt de Padilla, 1:a gästupptr.; Philine: frk. Lagergren; Fredrik: hr Nylander, deb.);

28. R. Wagner: *Lohengrin* (Elsa: frk. Svärdröm, gäst);

30. Mozart: *Don Juan*;

Maj 2. Verdi: *Trubaduren* (Leonora: fru Clara Hultgren, 1:a deb; Azucena: fru Claussen, Manrico: hr Menzinsky)

Östermalmsteatern. April 17—20, 22, 24 —Maj 2. Lecocq: *Lille Hertigen*; 24, 30. Millöcker: *Tiggarestudenten* (ma-tinéer).

Musikal. akademien. April 18. Konsert-aften af Rich. Andersson med 4 pri-vatelever. Biträdande: orkester un-der dir. af hr T. Aulin. 1. L. Nor-man: Konsertstycke, F moll; 2. Cho-pin: Fantasia Polonaise, Andante spia-nato och Polonaise brillante; 3. Saint-Saëns: Konsert, G moll; Fr. Liezt: Ungarische Fantasia;

23. Sängsällskapet T. T:s vårkonsert (ma-tiné); kl. 7.30. Bellmanskörens vår-konsert. Biträdande: frök. E. Björk-bom, hrr G. Sjöberg, V. Wiklund; di-rigent: hr E. Åkerberg.

Vetenskapsakademien. April 18. Kon-sert af frök. Zelma Wall. Biträdande: operasångaren Oscar Bergström, frk. Märtha Ohlson;

26. Bruno Aspelins vis- och Bellmans-aften till luta.

Oscarskyrkan. April 18. Ceciliakörens 4:e konsert. Solister: fru D. Afze-lius-Bohlin, frk. E. Björkbom; hr O. Ralf, G. Sjöberg; dirigent: hr E. Åkerberg. Ackompanjatörer: hr V. Wiklund, O. Olsson.

Östermalmskyrkan. April 21. Konsert till förmån för Frimurarebarnhuset. Biträdande: fru C. Östberg, frk. D. Hesse; hrr Malm, Söndergren, Wall-gren; Kgl. hofkapellet. Dirigent hr Henneberg. Program: J. Haydn: »Ska-pelsen», oratorium

Immanuelskyrkan. April 23. Konsert af dir. Carl Bohlin. Biträdande: fru D. Afzelius-Bohlin, frk. E. Lindström; hrr Alb. Lindström, L. Zetterquist Kyrkans sängkör.

Johannis kyrka. April 27. Konsert af hr Anton Wahlberg. Biträdande: frk. E. Björkbom; hrr J. Husberg, V. Klein, V. Wiklund.

Katarina kyrka. April 28. Konsert af Upsala Studentkårs allmänna sängförening och Lunds student-sängförening. Solist: hr John For-sell; Dirigenter: Docent. G. Kallste-nius, kapellm. Alfr. Berg.

K. F. U. M.-salen. April 28. Konsert af pianisten Siegfried Laurin. Biträ-dande: hrr John Husberg, Ax. Runn-quist.

Fröken Svärdröms gästspel, som började i januari, har nu avslutats och den omtyckta sängerskan begifver sig till utlandet för att som stipendiat fort-sätta sina studier. En annan gäst, en mörk sydländska, har efterträtt den ljusa nordländskan, nämligen Mlle Ar-tôt de Padilla, äfven hon börjande sitt gästspel såsom Mignon. Med sina egenskaper af behagligt, sydländskt

yttre, sympatisk röst och högt utbildad sångkonst var hon en idealisk Mignon. Rösten är ej särdeles kraftig, hvilket gör, att mellanregistret, särdeles i ensemblen, förefaller väl svagt. Den unga sångerskan rönt publikens lifligaste bifall. En annan främmande sångerska har som debutant låtit höra sig på operan, nämligen fru Clara Hultgren, som för första gången uppträdde här som Leonora i »Trubaduren». Uppgiften att detta skulle vara hennes första scenuppträdande är ej riktigt. I I vår redogörelse för Kristiania musiklif har omnämnts att fru Hultgren der på Nationalteatern sjungit samma roll äfvensom donna Anna i »Don Juan». Bekantskapen med denna oss okända sångerska beredde en mycket angenäm överraskning. Vi funno henne icke allenast begåfvad med särdeles sympatisk stämma utan äfven i besittning af utmärkt sångtalang, hvarigenom rollens koloratur på ett glänsande sätt, om än med mera behag än brio, kom till sin rätt. Äfven den yttre figuren och apparitionen samt spelet bidrog till att göra framställningen utmärkt. Vi hoppas att snart få höra fru Hultgren i ett nytt operaparti.

Såsom Tonio i »Pajazzo» har hr Husberg gjort en fjerde debut. Hans goda röst tog sig särdeles väl ut i prologen och äfven i öfrigt var framställningen värd erkännande, närmast liknande Helge Nissens, ehuru det nog märktes att hr Husberg ej hade samma scenvana. Hr Nylander har ånyo debuterat såsom Fredrik i »Mignon», dock med tämligen färglöst och osäkert utförande. »Trubaduren» — som med all sin arkaism dock innehåller vackrare musik än nutidens operakomponister bruka åstadkomma, — fick i allo det bästa utförande med fru Claussen som Azucena, hr Menzinsky och Forsell som Mauricio och greffe Luna.

Påskdagens sedvanliga konsert till förmån för hofkapellet pensionsinrättning hade, ovanligt nog, då det gäller sådant ändamål lockat fullt hus, troligen tack vare Beethoven, som fyllde programmet. Utom de välkända orkesternumren sjöng fru Lyckseht-Scherven på det hela förtjänstfullt den svåra, högt liggande »Ah perfido»-arian och hr Stenhammar utförde äfven nu på ett glänsande sätt pianopartiet i Ess-dur-konserten.]

Östermalmsteaterns nyhet, »Madame Sherry», som med ovanlig framgång gått öfver flera utländska scener, ha vi ännu icke kunnat göra bekantkap med. Beträffande teaterns spellista i förra rummet må här rättas att den 9 april gafs »Den ondes besegrare» den 16 »Tiggarestudenten» som matinée.

Konserternas antal på senare veckor ha, såsom här ofvan synes, varit otaliga. De skola närmare omnämnas i fortsättningen af vår konsertrevy i nästa nummer.



Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten

Kgl. teatern. På operans repetitionslista stå för närvarande »Rhenguldet» och »Kärleksdrycken» samt baletten »Undina». Wagners »Siegfrid» blir ej färdig denna termin och titelrollens innehafvare hr Menzinsky kommer icke vidare att denna termin uppträda här före tillträddandet af sitt engagement i London.

Musikaliska akademien hade d. 27 april ordinarie månadssammankomst, hvarvid, då akademiens preses och vice preses voro förhindrade att närvara, ledamoten öfverste Christian Lovén utsågs att leda förhandlingarna. Sedan ordföranden inför akademien anmält att dess associé, f. d. fabrikören J. R. Lomell afidit, företogs till behandling inkomna skrivelser och löpande ärenden. Från ledamoten Manuel Garcia i London hade ingått tacksamhetsskrivelse med anledning af den adress, som akademien afåtit till honom vid hans hundraårsdag. Vidare anmäldes gåfva till akademiens bibliotek från ledamoten Christian Sinding, bestående af ett större antal utaf hans i tryck utgifna sånger.

Musikbelöningar. K. m:t har af det under Musikaliska akademiens stat uppförda reservationsanslaget å 6,000 kr. till stipendier åt yngre svenska musikedkare med anlag för tonsättningskonst samt till belöning åt eller uppmuntran af inhemska tonsättare för åstadkommande af musikaliska arbeten af högre värde, tilldelat tonsättarna A. Hallén, W. Stenhammar och J. A. Hägg belöningar till belopp af 1,000 kr. hvardera, musikedkaren O. E. Olsson, hvilken förut under 2 år från berörda anslag innehaft stipendium å 1,000 kr., ett stipendium å 1,000 kr., samt musikedkaren H. Fryklöf ett stipendium å 1,000 kr., att af honom innehafvas i 2 år.

Mazérska kvartettsällskapet hade den 28 april sin sista sammankomst under spelåret. Vid det direktionsval för nästa musikår som därvid skulle förekomma tillkännagäfvos tre af den afgående styrelsens ledamöter, nämligen hofrättsrådet Munthe, prof. Book samt protokollssekreteraren Bergendahl, att de ej önskade återväljas. Till styrelseledamöter utsågos grosshandlare Holmberg, notarien Lidfors samt ingenjör Wimmerström. Kompletteringsval jämte utseende af öfriga sällskapets funktionärer förekomma å det till den 12 maj ajournerade sammanträdet.

Svensk pianist utomlands. En framstående musikrecensent, A. Ingman i Dresden, skriver i en engelsk tidning (»The English and American Register») i Dresden:

»Den begåfvade pianisten fröken Anna Charlier från Stockholm och som f. n. studerar för Richard Burmeister, tillvann sig så mycket bifall genom sitt utförande af Griegs konsert på hr Burmeisters elevkonsert den 1 mars, att hon snart åter lär komma att uppträda inför ett större auditorium.»

Fröken Charlier är elev af Rich. Andersson och har förut ådagalagt stor pianistisk talang på en af dennes konsertafsnar med elever härstädes.

Hr Henning R. Wejdling, den här i hufvudstaden välbekanta musikern fyllde den 25 april 50 år. Kompositören, född i Värmland, har under sin ungdomstid försökt sig på flera områden, men den medfödda musikaliska innebörden gjorde sig slutligen gällande, så att hela hans senare verksamhet rört sig inom musikens värld. Under några år var han väl känd och uppburen af Stockholms danslystna ungdom, hvilken han, i de finaste kretsar, elektriserade genom sitt präktiga pianospel. Tyvärr gjorde en tilltagande försvagad hörsel, som slutligen öfvergick till döfhet, det omöjligt att fortsätta härmed, men sedan har han dess mer egnat sig åt komposition af lyckad dansmusik m. m. Till sin jubileumsdag hade han förärat Stockholmstidningen en ståtlig »jubileumsmarsch», en tidning, hvari flera hans kompositioner förut varit synliga. I hans nuvarande hem i Skåne blef jubilaren mycket högtidligt firad på sin födelsedag.

Upsala. Vid Upsala-Lund-studenternas konsert här d. 29 april var aulan till sista plats fullsatt. Bifallet var efter hvarje nummer öfverväldigande, hvarför en mängd sånger måste bisseras. Operasångaren John Forsell sjöng som extranummer »Du gamla, du friska». Till honom och till kapellmästare A. Berg öfverlämnades väldiga lagerkransar. Landshöfding Bråkenhielm utbragte ett lefve för Lundasångarna.

Efter konserten var supé anordnad på Flustret, hvarefter festen fortsattes på studentkårens lokal.

Jönköping. Musiksällskapet härstädes hade d. 8 april konsert för fylld salong. Sällskapet har, som bekant, i fru Arla Bagge en talangfull ledarinna. Konsertens program upptog: Spinnvisan ur »Den flygande holländaren» med operasångerskan fru Mally Högberg och fröken Signe Lindqvist som solister, vidare L. Normans »Kung Hakes död», violinsoli; »Andante religioso» af Massenet, »Sous la Feuillée» af Thomé (utf. af dr. Rundqvist), Södermans »Kung Heimer och Aslög» (sj. af hr Lorentz Andersson från Sala), Florindes Klage ur op. »Fierabras» af Fr. Schubert (fru Annie Hedenstedt), balladen »Elverskud» af Gade (solister: fru Högberg, hr Broberg), och till slut V. Rydbergs dikt »Dexippos», (deklam. af banktjänsteman Karnell) med Sibelius'

härliga kör »Athenarnes sång», hvori kören utfördes af sällskapets medlemmar och gossar ur läroverkets lägsta klasser. Konsertens vackra nummer helsades alla med rikt bifall.

Helsingborg. Kammarmusiksoaré gafs här d. 31 mars af hrr Edvin Witt, Carl Kortz, Olof Lidner och Carl Bergman med biträde af pianisten frk. Hilma Wengberg. Programmet upptog: 1. Tschaiowsky: Stråkkvartett, D-dur op. 11; 2. Beethoven: Sonat, F-dur, op. 24 för piano och violin (frk. Wengberg, hr Witt); 3. C. D. von Dittersdorf: Stråkkvartett, Ess-dur. — Konserten var särdeles lyckad men publiken ej fulltalig. Måhända var »Traviata» på teatern af större lockelse för stadens musikvänner.

Från våra graunland.

Kristiania. April 16—30. Nationalteaterns pjäser med musik ha denna tid utgjorts af »Sigurd Jorsalafar», »Maria Stuart i Skottland» och »Fossegrimen», hvarjämte den 25 april Gounods »Faust» kom till uppförande med följande rollbesättning: Margareta: fru Oselio-Björnson, Marta: frk. Ragna Foss, Siebel: fru Dagny Skarseth-Orning; Faust: hr. Carl Hageman, Mefistofeles: hr. Jens Berntsen, Valentin: hr. Ludvig Bergh. Fahlströms teater har vågat sig fram med Puccinis »Bohème» den 25 april. Af hufvudrollerna utfördes Mimi af frk. Hvid, Musette af fru Hildur Fjord-Thue; Rodolphe och Marcel af hrr Hedemark och Halfdan Rode. — Dagen förut började Central-teatern uppföra »Madame Sherry». — Studenternas Amerikakör under dir. Gröndahls ledning har före sin afresa gifvit ett par konserter den 24 och 29 april. En folkkonsert gafs den 25 af violinisten frk. Elsa Wagner och pianisten Karl Nissen.

Helsingfors. April 15—30. Svenska teatern har fortsatt med uppförandet af »Pelléas och Melisande», »Äfventyr på fotvandringen» samt »Gamla Heidelberg» — att här endast tala om pjäser med musik. På finska Nationalteatern uppfördes den 15 april för första gången »Lohengrin» med följande rollbesättning: Elsa: fru Aino Ackté-Renvall; Lohengrin: hr. A. Wallnöfer, Ortrud: frk. N. Friberg, Henrik: hr. A. Ojanperä, Telramund: hr. Eine Rautavaara, härroparen: hr. A. Weckman. Operan uppfördes till den 29 april 6 gånger.

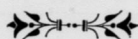
Konsert gafs den 16 af pianisten Alfred Reissenauer. Långfredagen gaf Motett-kören konsert i Nya kyrkan, och påskdagen gafs i samma lokal af hrr. O. Merikanto och A. Ojanperä den sedvanliga konserten, med biträde af tenorsångaren Cokinis. Programmet upptog andlig musik. Filharmoniska sällskapet gaf den 24 sin 16:de folk-

konsert och den 30 en konsert till förmån för orkesterns pensionskassa, då fru Ackté-Renvall benäget medverkade. De populära konserterna i Societetshuset under dir. Kajanus' ledning afslutades den 26 april.

Köpenhamn April 14—30 kgl. teaterns repertoar af pjäser med musik har under denna tid upptagit »Ragnarök», »Valkyrian» och »Siegfried» af Nibelungen-ringen. För 100:de gången har »Orfeus och Eurydice» gått öfver scenen; för öfrigt har gifvits »Der var en gang...», »Ole Lucköje», »Elverhöj», »Livjägerne på Aamager», »Aprilsnarre», samt baletterna »Napoli» och »Brudfärden i Hardanger». Fredriksbergsteatern har fortfarande gifvit »Madame Sherry», äfvensom »Flagermusen» och skulle den 2 maj afsluta säsongen. — Påskdagen gafs af K. Teaterns operapersonal en kyrkokonsert med biträde af åtskilliga operaartister m. fl. Cæcilieföreningen har haft en repris af Bachs Matteus-Passion. Den 25 gafs med stort bifall studentkonsert af Upsala och Lunds studentsångare med hr John Forsell som solist.

Från andra land.

Berlin. Humperdincks med stort intresse motsedda 3-akts-opera »Die Heirat wider Willen» hade sin premier på K. operan d. 14 april. Utförandet berömmes mycket och bifallet var mycket varmt. En recensent i »Die Signale» yttrar sig sålunda: Af alla noviteter under senare år är »Heirat wider Willen» det gedignaste och mest tillfredsställande operaverk. Under en tid då förkärleken åter riktar sig åt den glada genren och en naturlig känsla, har det åtminstone symptomatisk betydelse men skall också genom sin finhet och eminent konstnärliga kvalitet försvara sin plats i litteraturen».



Dödsfall.

Dannreuther, Edward, pianist, lärare, dirigent och musikskriftställare, f. 4 nov. 1844 i Strassburg † 12 febr. i London. Som femåring flyttade han med föräldrarna till Cincinnati men kom sedan till Leipzig, der han 1859—63 studerade musik vid konservatoriet under Moscheles, Hauptmann och Richter. I London slog han sig der efter ned som pianist och pianolärare och blef som sådan 1895 förste professor vid Royal College. Han var grundare af Londons Wagner-sällskap och öfversatte flere Wagners skrifter, höll föreläsningar om Mozart, Beethoven, Schumann, Chopin etc. i Royal Institution och skref musikartiklar i flere engelska tidningar samt i Groves stora musiklexikon. Värdefull är hans senaste skrift, »Musical ornamentation»,

(1893, 1895), en historisk studie om äldre prydnader i musiken. Af kompositioner äro ett par sånghäften mest bekanta.

Erdmannsdörffer, Max, professor, hofkapellmästare och komponist, född 14 juni 1848 i Nürnberg, † i München i februari. Efter musikstudier vid Leipzig-konservatoriet och i Dresden var han 1871—1880 hofkapellmästare i Sondershausen, lefde sedan i Leipzig och öfvertog 1882 ledningen af Kejs. ryska musiksällskapets i Moskva konserter, dirigerade 1889—95 filharmoniska konserterna och sångakademien i Bremen, vintrarne 1895—96 och 1896—97 K. ryska musiksällskapet i Petersburg och blef 1897 hofkapellmästare och lärare för Akademie der Tonkunst i München, men frånträdde båda befattningarna året derpå. Hans kompositioner — körverken »Prinzessin Ilse», »Schneewitchen», »Traumkönig und sein Lieb», en uvertyr, sång- och pianostycken — hafva ej något bestående värde.

Manzotti, Luigi, koreograf, bekant för sina storartade baletter, »Excelsior», »Amor» etc., till hvilka komponisten Marengo skrivit musiken, afled den 14 mars i Milano.

Torselius, Fredrik, Musikdirektör, född i Ransberg, Skaraborgs län, 16 maj 1845 afled natten till 1 maj i Linköping. T. var elev vid konservatoriet i Stockholm 1878—79 och blef vik. domkyrkoorganist i Linköping 1879 samt musiklärare vid högre allm. läroverket därstädes 1886. Ledamot af Musikaliska akademien 1895. Han har komponerat orgel- och pianostycken, manskvartetter m. m.

Zwintscher, Bruno, pianist, pianolärare, f. 15 maj 1838 i Ziegenhain (n. Meissen), har i början af året afledit i Leipzig, der han verkade som konservatorielärare 1875—96. Sedan har han lefvat som privatlärare i Dresden. Hans »Technische Studien» utgöra en tillökning af Plaidys.



Hvarjehanda.

Lätt förveckling. Patron: »Hör nu, trädgårdsmästare, hvad är det för väsen uppe i villan? — Trädgårdsmästaren: »Jag kan inte så noga höra, men antingen är det fröken, som sjunger, eller också har en katt kommit in i hönshuset».

Missförstånd. »Apropos, min käre baron, när vi tala om regementsmusik, känner Ni till generalbas?» — »General Bas? Så Ni kan fråga! Den känner jag alltse'n han var bara löjnant.»

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — **25:te** årgången. — För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1905 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier etc.* Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor.* I landsorten prenumereras bäst å *posten.*

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.

OBS. Porträtter med biografier i N:o 1: *Adolf Lindgren.* — Fr. *Vult von Steijern.* — *Georges Beer;* N:o 2: *Wilh. Kienzl.* — *Mischa Elman;* N:o 3: *Ellen Beck.* — *Agga Fritsche;* N:o 4: *Christian Sinding;* N:o 5: *Märtha Ohlson.* — *Valborg Svärdström* (som *Jolantha*); N:o 6: *Hugo Alfvén,* — *Lola Artöt de Padilla;* N:o 7: *Manuel Garcia.* — *Joseph Czapek;*

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK
Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvillkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar alltid erhållit högsta priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULD MEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles 21 första pris

Albumblad.

5 melodiska tonstycken
af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale). — *Prisbelönt musikbilaga* — finnes till salu å 1 kr. å Svensk Musiktidnings expedition.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

**MELODISKA
MINNESBLAD**

4 Pianostycken — *Barcarole. Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97. Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

Eleganta Permar

till *Svensk Musiktidning* finnas till salu uti flera färger. Pris kr. 1,50, hos A. F. Högbergs bokbinderi, Davidbagaresgata N:o 22—24.

Pianomagasinet.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmström, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmström, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins världsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malmströmsgatan 13, Stockholm.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. H. von Bocklet.

Häft. 3 kr., i pappband 3:50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gäende i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjänst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är».

(Gotlands Allehanda)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Till salu.

En god Violoncell

af Johan Öberg från 1700-talet. Närmare meddelar Magn. Engzelius, Särna. (G. 5933)

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

INNEHÅLL:

Bruno Aspelin (med porträtt) — Om sångkonst och den utbildade röstens vård — Konsertrevy — Musikpressen — Litteratur — Från scenen och konsertsalen — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land — Dödsfall — Hvarjehanda — Annonser.